

Spis treści

CZĘŚĆ I

PODSTAWY OCHRONY I PROJEKTOWANIA ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU.....

11

1. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O KRAJOBRAZIE I JEGO

OCHRONIE..... 13

1.1. Pojęcia związane z krajobrazem i jego ochroną.....	13
1.2. Typy i formy krajobrazu	15
1.3. Style w architekturze krajobrazu kulturowego.....	19
1.4. Ochrona i konserwacja krajobrazu.....	23
1.5. Ochrona przyrody	24
1.5.1. Ochrona przyrody – rys historyczny	24
1.5.2. Ochrona przyrody w świetle ustawy o ochronie przyrody z 2004 r.	25
1.6. Charakterystyka form ochrony krajobrazu i jego elementów wg ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków.....	28
1.7. Najważniejsze akty prawne związane z architekturą krajobrazu	32
1.8. Konwencje międzynarodowe mające istotne znaczenie dla ochrony krajobrazu.....	32
1.9. Krajowy system obszarów chronionych i znaczenie przyrodnicze Polski w świecie.....	34
1.10. Procedury związane z wycinaniem drzew	35
1.11. Ocena wartości krajobrazu.....	39
1.11.1. Bioindykacja	39
1.11.2. Fitoindykacja gatunkowa i fitocenotyczna	39
1.11.3. Waloryzacja przyrodnicza.....	40
1.11.4. Metoda jednostek architektoniczno-krajobrazowych	40
1.12. Rekultywacja – etapy działania.....	41

2. KRÓTKA HISTORIA OGRODÓW..... 42

2.1. Podstawowe pojęcia związane z ogrodami	42
2.2. Ogrody starożytne	44
2.2.1. Ogrody starożytnej Mezopotamii	44
2.2.2. Ogrody w starożytnym Egipcie	45
2.2.3. Ogrody starożytnej Grecji.....	47
2.2.4. Ogrody w starożytnym Rzymie	48
2.3. Ogrody średniowieczne.....	49
2.3.1. Średniowieczne ogrody klasztorne	49
2.3.2. Średniowieczne ogrody zamkowe	51
2.4. Ogrody orientalne	52
2.5. Ogrody renesansowe	53
2.5.1. Ogrody renesansowe w Polsce.....	56

2.6. Ogrody barokowe	57
2.6.1. Ogrody barokowe w Polsce.....	62
2.7. Ogrody krajobrazowe	63
2.7.1. Ogrody krajobrazowe w Polsce.....	66
2.8. Ogrody XX wieku	68
2.8.1. Ogrody XX wieku w Polsce.....	70
2.9. Sztuka ogrodowa Dalekiego Wschodu.....	71
3. REWALORYZACJA I KONSERWACJA ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ OGRODOWYCH.....	74
3.1. Ogród zabytkowy	74
3.2. Przyczyny niszczenia ogrodów	75
3.3. Rozwój konserwacji i rewitalizacji ogrodów w Polsce	75
3.4. Instytucje i akty prawne związane z opieką nad zabytkami ogrodowymi.....	76
3.5. Międzynarodowe akty prawne związane z ochroną środowiska kulturowego.....	78
3.6. Obowiązki właściciela zabytkowego ogrodu	79
3.7. Konserwacja w sztuce ogrodowej	80
3.8. Działania konserwatorskie w ogrodach zabytkowych.....	81
3.9. Prace rewitalizacyjne w ogrodach historycznych.....	84
3.9.1. Ogród średniowieczny	84
3.9.2. Ogród renesansowy	84
3.9.3. Ogród barokowy	86
3.9.4. Ogród krajobrazowy.....	90
4. WSPÓŁCZESNE TERENY ZIELENI	92
4.1. Architektura krajobrazu jako dyscyplina wiedzy	92
4.2. Planowanie przestrzenne w Polsce.....	92
4.3. Funkcje terenów zieleni w środowisku	94
4.4. Systemy terenów zieleni w mieście.....	94
4.5. Klasyfikacja terenów zieleni	96
4.6. Tereny zieleni otwarte	97
4.7. Tereny zieleni specjalnego przeznaczenia.....	99
4.8. Tereny zieleni towarzyszące różnym obiektom	102
4.9. Tereny zieleni związane z wypoczynkiem i turystyką	104
5. RYSUNEK I OZNACZENIA GRAFICZNE W ARCHITEKTURZE KRAJOBRAZU	105
5.1. Grafika komputerowa w architekturze krajobrazu	106
5.2. Oznaczenia graficzne w architekturze krajobrazu.....	108
6. DOKUMENTACJA PROJEKTOWO-TECHNICZNA	115
6.1. Projekt koncepcyjny	116
6.2. Projekt budowlany.....	117
6.3. Projekt szczegółowy.....	118

6.4. Dokumentacja uproszczona	121
6.5. Inwentaryzacja szaty roślinnej	121
7. ZASADY TWORZENIA KOMPOZYCJI OGRODOWYCH.....	124
7.1. Podstawowe zasady kompozycji.....	124
7.2. Relacje zachodzące pomiędzy elementami kompozycji	125
7.3. Elementy kompozycji wnętrza ogrodowego	127
7.4. Światło jako czynnik wizualizacji kompozycji	129
7.5. Barwa w kompozycji ogrodów	130
7.6. Charakterystyka cech plastycznych roślin	133
7.7. Zmienność w czasie i przestrzeni kompozycji ogrodowych.....	135
7.8. Zestaw zasad kompozycyjnych.....	135
7.9. Komponowanie wnętrz ogrodowych	137
8. ZASADY PROJEKTOWANIA PRZYKŁADOWYCH TERENÓW ZIELENI.....	138
8.1. Etapy pracy projektowej	138
8.2. Projektowanie ogrodów przydomowych.....	139
8.3. Zasady projektowania terenów publicznych	143
8.4. Zestawy roślin dostosowane do różnych warunków środowiskowych	147
9. ZASADY PROJEKTOWANIA OBIEKTÓW MAŁEJ ARCHITEKTURY.....	149
9.1. Drogi, ścieżki, place.....	149
9.2. Tarasowe ukształtowanie terenu	153
9.3. Schody	156
9.4. Ogrodzenia.....	158
9.5. Konstrukcje dla pnączy i zadaszenia.....	162
9.6. Urządzenia wodne.....	164
9.7. Inne elementy wyposażenia ogrodów	166
CZĘŚĆ II	
URZĄDZENIE I PIELĘGNACJA OBIEKTÓW ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU.....	173
10. MATERIAŁY I WYROBY BUDOWLANE STOSOWANE W OBIEKTACH ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU.....	175
10.1. Klasyfikacja i cechy techniczne materiałów budowlanych	175
10.2. Normy, certyfikaty, aprobaty.....	179
10.3. Naturalne materiały kamienne i kruszywa budowlane	181
10.4. Mineralne spoiwa budowlane.....	183
10.5. Zaczyny, zaprawy i betony	184
10.6. Ceramika budowlana	186

10.7. Drewno	187
10.8. Wyroby metalowe	188
10.9. Lepiszczta bitumiczne	188
10.10. Tworzywa sztuczne	189
10.11. Materiały malarskie	191
11. ORGANIZACJA BUDOWY OBIEKTÓW ARCHITEKTURY	
KRAJOBRAZU	192
11.1. Zagospodarowanie placu budowy	192
11.2. Dokumentacja budowy	192
11.3. Dozór techniczny budowy	193
11.4. Odbiór robót	194
12. MIERNICTWO W ARCHITEKTURZE KRAJOBRAZU	196
12.1. Wiadomości wstępne	196
12.2. Podstawowe wiadomości o pomiarach geodezyjnych	199
12.2.1. Zasady wykonywania geodezyjnych pomiarów terenowych	199
12.2.2. Stabilizacja punktów w terenie	200
12.3. Zasady tyczenia linii w terenie	201
12.3.1. Zasady tyczenia prostych w terenie	201
12.3.2. Metody tyczenia punktów przecięcia się prostych w terenie	202
12.3.3. Sposoby tyczenia kąta prostego w terenie (prostych prostopadłych)	204
12.3.4. Tyczenie prostych równoległych	206
12.3.5. Tyczenie łuku	206
12.3.6. Tyczenie okręgu	207
12.4. Techniki wykonywania pomiarów liniowych	208
12.4.1. Pomiar odległości w terenie płaskim	208
12.4.2. Zasady prowadzenia pomiaru odległości w terenie punktu niedostępnego	209
12.4.3. Sposoby pomiaru odległości w terenie pochyłym	210
12.5. Pomiar kątów poziomych	212
12.6. Ogólne zasady prowadzenia pomiarów w terenie	212
12.6.1. Pomocnicze osnowy pomiarowe	212
12.6.2. Metody pomiaru szczegółów terenowych	213
12.7. Metody obliczania powierzchni na podstawie planu i miar uzyskanych w terenie	214
12.8. Prowadzenie pomiarów wysokościowych w terenie	215
12.8.1. Istota pomiarów wysokościowych	215
12.8.2. Rodzaje niwelacji terenu	218
12.8.3. Zasady wykonywania niwelacji trasy	219
12.8.4. Metody niwelacji powierzchni	220
12.8.5. Interpolacja przebiegu warstw całkowitych	221
12.9. Nowoczesne technologie geodezyjne	221
13. ROBOTY ZIEMNE	223
13.1. Właściwości techniczne gruntów	223

13.2.	Obliczanie objętości wykopów i nasypów	227
13.2.1.	Metoda przekrojów	227
13.2.2.	Metoda siatki kwadratów	229
13.2.3.	Metoda warstw	231
13.3.	Zakres prac przygotowawczych do prowadzenia robót ziemnych	232
13.4.	Sposoby wykonywania robót ziemnych	233
13.5.	Zabezpieczanie powierzchni wykopów i nasypów przed erozją	235
14.	OBIEKTY MAŁEJ ARCHITEKTURY – WYKONANIE	
1	KONSERWACJA	239
14.1.	Drogi i nawierzchnie ogrodowe	239
14.1.1.	Nawierzchnie gruntowe	239
14.1.2.	Nawierzchnie twarde nieulepszone	240
14.1.3.	Nawierzchnie twarde ulepszone	243
14.1.4.	Krawężniki i obrzeża nawierzchni ogrodowych	245
14.2.	Schody ogrodowe	246
14.2.1.	Rozwiązania materiałowo-konstrukcyjne schodów ogrodowych	246
14.3.	Murki ogrodowe	248
14.3.1.	Murki suche	248
14.3.2.	Murki murowane	249
14.3.3.	Murki betonowe	250
14.4.	Ogrodowe zbiorniki wodne	251
14.4.1.	Wykonywanie ogrodowych zbiorników wodnych	251
14.4.2.	Przystosowanie zbiorników wodnych do uprawy roślin	255
14.4.3.	Sposoby doprowadzania i odprowadzania wody w zbiornikach ogrodowych	256
14.5.	Trejaże i pergole	257
14.5.1.	Śłupy	257
14.5.2.	Fundamentowanie słupów	258
14.5.3.	Poprzeczne elementy trejaży i pergoli	259
14.6.	Ogrodzenia	260
14.6.1.	Formy i czynniki niszczące ogrodzenia	260
14.6.2.	Elementy ogrodzenia	261
14.7.	Piaskownice	264
14.8.	Typy konstrukcyjne i wymiary ławek ogrodowych	265
15.	SADZENIE, PRZESADZANIE I PIELEGNACJA ROŚLIN DRZEWIASTYCH	267
15.1.	Rośliny drzewiaste	267
15.1.1.	Ogólne kryteria doboru drzew i krzewów	267
15.1.2.	Wymagania jakościowe stawiane kupowanym sadzonkom drzew i krzewów	268
15.1.3.	Ogólne zasady sadzenia drzew i krzewów	268
15.1.4.	Reguły przygotowania gleby i miejsc do sadzenia drzew i krzewów	271
15.1.5.	Techniki sadzenia drzew i krzewów	272
15.1.6.	Zabezpieczanie i pielęgnacja roślin drzewiastych po posadzeniu	274

15.2. Przesadzanie drzew starszych.....	276
15.2.1. Okoliczności i warunki przesadzania drzew starszych.....	276
15.2.2. Sposoby przesadzania drzew i krzewów starszych.....	277
15.2.3. Sposoby zabezpieczania bryły korzeniowej przesadzanych drzew.....	280
15.2.4. Technika transportu, sadzenia i pielęgnacji drzew starszych.....	281
15.3. Pielęgnowanie roślin drzewiastych.....	282
15.3.1. Reguły efektywnego podlewania drzew i krzewów.....	282
15.3.2. Nawożenie drzew i krzewów.....	283
15.3.3. Cięcie drzew i krzewów ozdobnych.....	285
15.3.4. Sposoby zabezpieczania drzew i krzewów na zimę.....	288
15.3.5. Kontrola struktury i zdrowotności drzew i krzewów.....	289
16. ZAKŁADANIE I PIELEGNACJA TRAWNIKÓW.....	291
16.1. Ogólna charakterystyka różnych rodzajów trawników.....	291
16.2. Czynniki wpływające na prawidłowe funkcjonowanie trawników.....	292
16.3. Zasady doboru gatunków i odmian traw do obsiewu trawników.....	293
16.4. Warunki przygotowania podłoża glebowego pod uprawę trawników.....	296
16.4.1. Przygotowanie warstwy urodzajnej gleby.....	296
16.4.2. Metody odwadniania boisk sportowych.....	298
16.4.3. Przygotowanie gleby do zakładania trawników na parkingach i skarpach.....	300
16.5. Techniki wysiewu nasion traw.....	301
16.6. Zakładanie trawników przez darniowanie.....	304
16.7. Zakres pielęgnacji trawników.....	304
16.8. Sposoby renowacji trawników.....	309
16.9. Zakres stosowania roślin okrywowych.....	311
17. ZAKŁADANIE I PIELEGNACJA KWIETNIKÓW I RABAT.....	312
17.1. Zasady opracowywania projektów wykonawczych dla kwietników sezonowych i rabat bylinowych.....	312
17.2. Zakładanie i pielęgnacja kwietników sezonowych.....	314
17.3. Zakładanie i pielęgnacja rabat bylinowych.....	316
17.4. Reguły zakładania ogrodów roślin wodnych, bagiennych i przybrzeżnych.....	321
17.5. Specyfika zakładania i pielęgnacji wrzosowiska.....	322
17.6. Zasady zakładania i pielęgnacji rabat i ogrodów różanych.....	325
17.7. Ogrody ziołowe.....	330
17.8. Ogrody traw.....	331
17.9. Ogrody skalne i alpinaria.....	332
17.10. Pielęgnacja roślin w pojemnikach.....	333
BIBLIOGRAFIA.....	334
GALERIA ZDJĘĆ.....	337